

מערך ההערכה והמדידה במערכת החינוך

הוראת קבע מס' 0471 - החלפה

תאריך פרסום: י"ב בניסן תשפ"ו, 30 במרץ 2026 | **הוראה תקפה מתאריך:** 30.3.2026

תמצית ההוראה

מערך ההערכה והמדידה במערכת החינוך נועד להביא בפני מנהלי לשון זכר מייצגת את כל המגדרים. מוסדות החינוך, המחוזות והמטה נתונים עדכניים שיסייעו להם בתהליכי קבלת החלטות, בניהול מושכל של משאבים ובהובלת תהליכי שינוי. המערך מאפשר למערכת החינוך לבחון האם השיגה את התוצאות שהגדירה לעצמה. ההערכה והמדידה אינן מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי לטיוב תהליכים בכל רמות הפעילות. החוזר מפרט את רכיבי המערך, ובכלל זה מהלכי הערכה חיצונית, הערכה פנימית, הערכה בין־לאומית והערכת תוכניות שתפעיל הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) תשפ"ו. בין הרכיבים: מבחנים ארציים לתלמידי שכבות ד', ו' ט' במקצועות מתמטיקה, אנגלית, מדע וטכנולוגיה, שפת אם, תנ"ך, עברית לדוברי ערבית ומבחן "תנופה למחר" הבוחן את מיומנויות המאה ה-21 . כמו כן יתקיימו סקרים בית-ספריים וסקרים ארציים בקרב מנהלים, צוותי ההוראה, הורים ותלמידים.

שינויים מהוראה קודמת בנושא

עדכון מועדי המבחנים הארציים לכיתות ד' ו' ו-ט' במקצועות שפות-אם, מתמטיקה, אנגלית, מדע וטכנולוגיה ועברית לדוברי ערבית לשנה"ל תשפ"ו ושנה"ל תשפ"ז; הוספת מבחן תנופה בתנ"ך לכיתות ו'. תיקוני עריכה ולשון.

>> השוואה לגירסה הקודמת

הוראות קודמות שהוראה זו מבטלת

- *מערך ההערכה והמדידה במערכת החינוך* **מספר :** *459* **פורסמה בחוזר :** *תשפ"ו/6* **בתאריך :** *כ"ה בחשון תשפ"ו (16 בנובמבר 2025)*

הגורם האחראי

מנכ"ל הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) ,הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה)

073 - 3937777

rama@education.gov.il

התחולה

כלל בתי הספר במערכת החינוך (למעט בתי ספר הזכאים לפטור כמפורט בסעיף 6).

רקע

1.הערכה חיצונית

2.הערכה פנימית

3.הערכה בין־לאומית

4.הערכת תוכניות

5.ניטור מצב החינוך

רקע

מערך ההערכה והמדידה נועד להביא בפני מנהלי מוסדות החינוך נתונים שיסייעו להם בקבלת החלטות מבוססות בנוגע לניהול משאבים ולהובלת שינויים, בהתאם למדדי התוצאה של משרד החינוך. נוסף על כך הוא מאפשר למערכת החינוך לבחון האם השיגה את מדדי התוצאה שהגדירה לעצמה. המערך מספק מידע חשוב גם למפקחים ולמחוזות המלווים את מוסדות החינוך, לקהילת בית הספר וגן הילדים, לרשויות המקומיות, לרשתות החינוך ולציבור הרחב. ההערכה והמדידה הן אינן מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי לטיוב תהליכים בכל רמות הפעילות של מערכת החינוך. החוזר הנוכחי מפרט את רכיבי מערך ההערכה והמדידה, ובכלל זה מהלכי הערכה חיצונית, הערכה פנימית, הערכה בין־לאומית והערכת תוכניות שתפעיל הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה).

1. הערכה חיצונית

ההערכה החיצונית נועדה להציג תמונה רחבה, מגוונת, מעודכנת ותקפה על מצב בתי הספר בישראל. היא כוללת שילוב של מבחנים וסקרים בתחומים שונים ובשכבות גיל שונות:

כיתות ד׳

בחינה ארצית בשפת אם לכלל בתי הספר

הבחינה תועבר בכלל בתי הספר בישראל בכל שנה.

כיתות ו'

<u>בחינות מדגמיות במתמטיקה, אנגלית, מדע וטכנולוגיה, תנ"ך ו"תנופה למחר"</u>

החל משנת הלימודים תשפ"ו ייבחנו תלמידי כיתות ו' **<u>במבחן אחד</u>** מתוך שלושה מקצועות: מתמטיקה, אנגלית או מדע וטכנולוגיה. בשנת הלימודים תשפ"ז תתווסף בחינה גם בתנ"ך. בתי הספר יידגמו על ידי ראמ"ה למבחן באחד המקצועות שצוינו. הדגימה תיעשה באופן שיאפשר לייצר מדגם ארצי מייצג בכל מקצוע מדי שנה. המבחן יועבר לכל כיתות ו' בבית הספר, ולאחר הבדיקה כל בית ספר יקבל דיווח על תוצאות ההערכה שלו. בנוסף, חלק מבתי הספר יידגמו להשתתף במבחן "תנופה למחר", מבחן דיגיטלי הבוחן מיומנויות של המאה ה-21. כלל בתי הספר יוזמנו להשתתף במבחנים נוספים שלא נדגמו אליהם, בהתאם לרצונם.

<u>בחינה מדגמית בעברית לדוברי ערבית בכשליש מבתי הספר דוברי הערבית</u>

בנוסף להערכה באחד מתחומי הדעת שצוינו לעיל, שליש מבתי הספר היסודיים דוברי הערבית יידגמו על ידי ראמ"ה וישתתפו במבחן נוסף בעברית לדוברי ערבית, לתלמידי כיתות ו'. הדגימה תיעשה באופן שיאפשר לייצר מדגם ארצי מייצג בתחום מדי שנה. המבחן יועבר לכל כיתות ו' בבית הספר, ובסיום הבדיקה כל בית ספר יקבל דיווח על תוצאות ההערכה שלו.

כיתות ט'

<u>בחינות מדגמיות בשפת אם, אנגלית, מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה ו"תנופה למחר"</u>

החל משנת הלימודים תשפ"ו ייבחנו תלמידי כיתות ט' **<u>במבחן אחד</u>** מתוך ארבעה מקצועות: שפת אם, מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה ואנגלית. כל בתי הספר יידגמו על ידי ראמ"ה למבחן במקצוע אחד מבין המקצועות שצוינו. הדגימה תיעשה באופן שתתקבל תמונת מצב מייצגת ברמה ארצית בכל מקצוע מדי שנה. המבחן יועבר בכלל הכיתות באותה שכבה, וכל בית ספר יקבל דיווח על תוצאות ההערכה שלו. בנוסף, חלק מבתי הספר יידגמו להשתתף במבחן "תנופה למחר", מבחן דיגיטלי הבוחן מיומנויות של המאה ה-21. כלל בתי הספר יוזמנו להשתתף במבחנים נוספים שלא נדגמו אליהם, בהתאם לרצונם.

<u>בחינה מדגמית בעברית לדוברי ערבית בכשליש מבתי הספר דוברי הערבית</u>

בנוסף להערכה באחד מתחומי הדעת שצוינו לעיל, שליש מבתי הספר דוברי הערבית יידגמו על ידי ראמ"ה וישתתפו במבחן נוסף בעברית לדוברי ערבית לתלמידי כיתות ט'. הדגימה תיעשה באופן שיאפשר לייצר מדגם ארצי מייצג בתחום מדי שנה. המבחן יועבר בכל כיתות ט' באותה שכבה, ובסיום הבדיקה כל בית ספר יקבל דיווח על תוצאות ההערכה שלו.

סקר בית-ספרי

<u>סקרי עמדות תלמידים, מורים, הורים ומנהלים בשליש מבתי הספר בכל שנה</u>

הסקרים יכללו שני חלקים: חלק משותף לכלל בתי הספר, וחלק נוסף ייחודי לכל בית ספר בתחומים שייבחרו על ידי מנהלי בתי הספר בהתאם ליעדים שקבעו לעצמם. סקרי התלמידים יועברו בכיתות ה'-י"א, וסקרי המורים, ההורים והמנהלים יועברו בכל שכבות הגיל. ההשתתפות בסקר ההורים נתונה לשיקול דעתו של מנהל בית הספר. בתי הספר שאינם נכללים בשליש המחויב לקחת חלק בסקר השנה, יוכלו לבחור אם להשתתף בסקר.

הערכה פנימית:

הערכה פנימית נועדה לאפשר לבתי הספר לקיים תהליך הערכה מעצב ומשפר באופן עצמאי בעזרת הכלים שעוצבו ונבנו על ידי ראמ"ה. תוצאות הערכה זו מיועדות לשימוש פנימי בלבד, ואינן מועברות לאף גורם אחר.

לצורך ההערכה הפנימית מציעה ראמ"ה מבדקים ויחידות הערכה בתחומי הדעת וכן סקרים ושאלונים פנימיים להערכת הסביבה הפדגוגית והאקלים הבית ספרי. רבים מהכלים המוצעים הם דיגיטליים ועושים שימוש בבינה מלאכותית לצורך ניתוח מיידי של התוצאות, מיפוי מקיף של תמונת המצב והמלצות פדגוגיות לשיפור הלמידה ו/או סביבת הלמידה.

דגשים וחידושים

1. **הערכה מילולית ללא ציון** - ההערכה החיצונית נועדה לאפשר למנהלים להניע שינוי ולהשיג תוצאות. אין מטרתה לייצר תחרות בין בתי הספר או לרדד את העבודה החינוכית לכדי ציון בודד. לכן תוצאות ההערכה ישוקפו על ידי ראמ"ה ברמת בית הספר באמצעות דיווח מילולי על מצב ההישגים והפערים, שיקוף של חוזקות, חולשות, מגמות שינוי ורמות ביצוע, ללא ציונים מספריים. ציונים יפורסמו רק ברמה הארצית.
2. **שְׁרִיון יום הבחינה** - המבחנים מתקיימים בו זמנית במאות בתי ספר ברחבי הארץ. כדי לשמור על טוהר הבחינות, לא יתאפשר לבצעם במועד אחר. משום כך אין לקבוע במועדי ההיבחנות פעילויות פנים בית ספריות או חוץ בית ספריות לתלמידים הנבחנים, ובכלל זה טיולים וסיורים, ימי שיא, לימודים במסגרות שונות (לרבות בבתי ספר ובחוגים למחוננים), חוגים, ימי כיף, תחרויות ספורט, טקסים ואירועים, הצגות וביקור במוזיאונים, חידונים ותחרויות ידע שונות ותרגילי בטיחות.
3. **הודעה מוקדמת** - מועדי המבחנים והסקרים השונים מפורסמים בחוזר זה ובאתר ראמ"ה. כשליש מבתי הספר דוברי הערבית ישתתפו גם במבחן ייעודי לעברית לדוברי ערבית. הודעה על השתתפות במבחן במקצוע מסוים תימסר לבית הספר חודש עד חודשיים לפני מועד המבחן. עם קבלת ההודעה אין צורך לשריין את יתר הימים שהוגדרו לאותה שכבה בחוזר זה.
4. **הימנעות מהכנה לבחינות** - ההיערכות הנכונה למבחן נעשית באמצעות הוראה תהליכית, מעמיקה ואיכותית של תחום הדעת, בהתאם לדרישות תוכנית הלימודים. אין להסיט שעות הוראה ייעודיות או לשבש את שגרת הלמידה לצורך תרגול ייחודי וממוקד לבחינות. התנהלות כזאת עלולה לפגוע בתהליך ההערכה ולמנוע מבית הספר תמונת מצב אמיתית של תהליכי ההוראה והלמידה.
5. **מפרטי המבחן** - מִפרטים בנוגע לידע ולמיומנויות שייבדקו בכל אחד מהמבחנים יפורסמו באתר ראמ"ה. המפרטים שגובשו בהתייעצות עם המפמ"רים בכל אחד מתחומי הדעת, נשענים על תוכנית הלימודים ועל רמות הביצוע הנדרשות מהתלמידים בכל שכבת גיל.
6. **התאמות ופטורים** - ההשתתפות במבחנים ובסקרים היא חובה. ראמ"ה תפרסם את ההתאמות האפשריות בכל מבחן וסקר, לצד אמות המידה הנדרשות לקבלתן. ככלל, בתי ספר של החינוך המיוחד וכיתות החינוך המיוחד בכלל בתי הספר יהיו פטורים מהמבחנים. תלמידים עם זכאות לשירותי חינוך מיוחד הלומדים בכיתה רגילה ישתתפו במבחנים כמו יתר חבריהם, אך נתוניהם ידווחו בנפרד. בנוסף ראמ"ה תפרסם את התנאים לקבלת פטור לתלמידים שההשתתפות במבחן עלולה לפגוע בהם על אף ההתאמות, לעולים חדשים ולקבוצות אחרות.
7. **אופן ההיבחנות** - ביום המבחן יגיעו לבית הספר משגיחים חיצוניים מטעם ראמ"ה. בנוסף למשגיח החיצוני ינכח בכל כיתה מורה שיסייע בשמירה על הסדר ועל טוהר הבחינות. מבחן "תנופה למחר" במיומנויות המאה ה־21 יתקיים באמצעות אמצעי קצה של התלמידים - טלפון נייד חכם, מחשב לוח (טאבלט) או מחשבים ניידים, או באמצעות מחשבים נייחים בכיתות המחשבים בבית הספר.
8. **סקר תלמידים** - הסקר יועבר לתלמידים באמצעות שאלונים מתוקשבים ובאופן אנונימי. מחנכי הכיתות ישלחו לתלמידים קישור וסיסמה אישית, והם יוכלו להשיב על הסקר באמצעות מחשב, מחשב לוח (טאבלט) או טלפון נייד חכם, המחייבים חיבור לאינטרנט. מומלץ לערוך את הסקר באופן כיתתי מאורגן במסגרת שעת חינוך או שיעור אחר. בתי ספר שבהם לא תהיה אפשרות להשיב על הסקר באופן מתוקשב, יוכלו לפנות לראמ"ה ולתאם הגעת סוקרים לצורך מילוי ידני של השאלונים.
9. **פרטיות המשתתפים -** ראמ"ה לא תמסור ולא תפרסם את תוצאות ההערכה של תלמידים או תשובות פרטניות של תלמידים, מורים, הורים ומנהלים בבחינות או בסקרים. המידע יוצג אך ורק ברמת הכיתה,

השכבה או בית הספר באופן שיבטיח את פרטיות המשתתפים וימנע חשיפה של זהותם. כאמור לעיל, בכל מקרה, מדובר בהערכה מילולית ולא בציונים.

10. **מבחן פנימי בתנ"ך** - במסגרת תכנית "שורשים" יתקיים השנה מבחן פנימי בתנ"ך לתלמידי כיתות ו'. המבחן יועבר לבתי הספר ביום 26 במאי 202 .6החל משנת הלימודים תשפ"ז יהפוך המבחן לחובה, כחלק ממערך הערכה החיצונית.

נספח: תאריכי המבחנים והסקרים במערכת החינוך לשנת תשפ"ו	
מבחנים לתלמידי כיתות ד':	
15.12.2025 - כ"ה בכסלו תשפ"ו	**מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד' (דוברי ערבית)**
29.12.2025 - ט' בטבת תשפ"ו	**מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד' (דוברי עברית, ממלכתי וממ"ד)**
06.01.2026 - י"ז בטבת תשפ"ו	**מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד' (דוברי עברית, פיקוח חרדי)**
מבחנים לתלמידי כיתות ט': **מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי מקצוע הבחינה בכיתות ט':** 08.12.2025 - י"ח **בכסלו תשפ"ו (שפת אם, אנגלית, מדע וטכנולוגיה); מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי המבחן במתמטיקה בכיתה ט':** 12.11.2025 – **כ"א בחשון תשפ"ו**	
03.12.2025 - י"ג בכסלו תשפ"ו	**מבחן תנופה במתמטיקה לכיתות ט'**
22.01.2026 - ד' בשבט תשפ"ו	**מבחן "תנופה למחר" למיומנויות המאה ה-21 לכיתות ט'**
28.01.2026 – י' בשבט תשפ"ו	**מבחן תנופה במדע וטכנולוגיה לכיתות ט'**
04.02.2026 – י"ז בשבט תשפ"ו	**מבחן תנופה בעברית לדוברי ערבית לכיתות ט'**
11.02.2026 - כ"ד בשבט תשפ"ו	**מבחן תנופה באנגלית לכיתות ט'**
16.02.2026 – כ"ט בשבט תשפ"ו	**מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ט'**
בחינות לתלמידי כיתות ו': **מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי מקצוע הבחינה בכיתות ו':** 18.3.2026 - **כ"ט באדר תשפ"ו**	
06.05.2026 - י"ט באייר תשפ"ו	**מבחן תנופה במתמטיקה לכיתות ו'**
20.05.2026 - ד' בסיון תשפ"ו	**מבחן תנופה במדע וטכנולוגיה לכיתות ו'**
26.05.2026- י' בסיון תשפ"ו	**מבחן פנימי בתנ"ך- מועד מומלץ להעברה בבתי הספר**
31.05.2026 – ט"ו בסיוון תשפ"ו	**מבחן "תנופה למחר" למיומנויות המאה ה-21 לכיתות ו'**
03.06.2026 - י"ח בסיוון תשפ"ו	**מבחן תנופה באנגלית לכיתות ו'**

08.06.2026 - כ״ג בסיוון תשפ״ו	**מבחן תנופה בעברית לדוברי ערבית לכיתות ו׳**
סקרים בית-ספריים	
31.03.2026 - 04.01.2026 ט״ו בטבת תשפ״ו - י״ג בניסן תשפ״ו	**סקרי תלמידים, מורים, הורים ומנהלים**

נספח: תאריכי המבחנים והסקרים במערכת החינוך לשנת תשפ״ז	
מבחנים לתלמידי כיתות ד׳:	
16.12.2026- ו׳ בטבת תשפ״ז	מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד׳ (דוברי ערבית)
30.12.2026- כ׳ בטבת תשפ״ז	מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד׳ (דוברי עברית, ממלכתי וממ״ד)
22.12.2026- י״ב בטבת תשפ״ז	מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ד׳ (דוברי עברית, פיקוח חרדי)
מבחנים לתלמידי כיתות ט׳: **מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי מקצוע הבחינה בכיתות ט׳: 16/11/2026 - ו׳ בכסלו תשפ״ז (שפת אם, אנגלית, מדע וטכנולוגיה); מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי המבחן במתמטיקה בכיתה ט׳: 08/10/2026 - כ״ז בתשרי תשפ״ז**	
25.11.2026- ט״ו בכסלו תשפ״ז	מבחן תנופה במתמטיקה לכיתות ט׳
12.01.2027- ד׳ בשבט תשפ״ז	מבחן תנופה במדע וטכנולוגיה לכיתות ט׳
20.01.2027 - י״ב בשבט תשפ״ז	מבחן תנופה בשפת אם לכיתות ט׳
26.01.2027- י״ח בשבט תשפ״ז	מבחן תנופה באנגלית לכיתות ט׳
03.02.2027 - כ״ו בשבט תשפ״ז	מבחן ״תנופה למחר״ למיומנויות המאה ה-21 לכיתות ט׳
17.03.2027- ח׳ באדר ב׳ תשפ״ז	מבחן תנופה בעברית לדוברי ערבית לכיתות ט׳
בחינות לתלמידי כיתות ו׳: **מועד אחרון לעדכון בתי הספר לגבי מקצוע הבחינה בכיתות ו׳: 10.02.2027 - ג׳ באדר א׳ תשפ״ז**	
05.05.2027 - כ״ח בניסן תשפ״ז	מבחן תנופה באנגלית לכיתות ו׳
18.05.2027 - י״א באייר תשפ״ז	מבחן תנופה בתנ״ך לכיתות ו׳
26.05.2027 - י״ט באייר תשפ״ז	מבחן תנופה בעברית לדוברי ערבית לכיתות ו׳

31.05.2027 - כ״ד באייר תשפ״ז	מבחן תנופה במדע וטכנולוגיה לכיתות ו׳
02.06.2027 - כ״ו באייר תשפ״ז	**מבחן ״תנופה למחר״ למיומנויות המאה ה-21 לכיתות ו׳**
08.06.2027 - ג׳ בסיוון תשפ״ז	מבחן תנופה במתמטיקה לכיתות ו׳
סקרים בית-**ספריים**	
03.01.2027 - 03.03.2027 - כ״ד בטבת תשפ״ז עד כ״ד באדר א׳ תשפ״ז	**סקרי תלמידים, מורים, הורים ומנהלים**

2. הערכה פנימית

הערכה פנימית מאפשרת לצוות בית הספר לעקוב אחר התקדמות הלמידה והאקלים החינוכי במוסד החינוכי. במישור הלימודי היא מסייעת בזיהוי הפערים בין הביצועים המצופים לבין הביצועים בפועל, ובהתאם לנתונים היא מאפשרת לאתר תלמידים שאינם שולטים במיומנויות הנדרשות ובתכנים הנדרשים ולבנות עבורם תוכניות עבודה פרטניות וכיתתיות. במישור האקלים החינוכי והסביבה הפדגוגית, ההערכה הפנימית מאפשרת לנטר את תמונת המצב במגוון רחב של נושאים החל מרמת האלימות, דרך מיומנויות חברתיות-רגשיות בקרב התלמידים וכלה ברמת המוטיבציה והמסוגלות הלימודית של התלמידים. הפערים שיתגלו בעקבות ההערכה הפנימית יאפשרו קבלת החלטות ניהוליות מבוססות נתונים, לרבות פיתוח או אימוץ של תוכניות התערבות מתאימות.

ראמ"ה מעמידה לרשות בתי הספר והמורים מגוון כלים פנימיים להערכת הישגים ולהערכת האקלים החינוכי והסביבה הפדגוגית. בקטלוג הדיגיטלי של ראמ"ה ניתן למצוא בחינות משנים קודמות, יחידות מבחן קצרות, משימות ביצוע, מבדקים להערכה מעצבת, כלי הערכה מתוקשבים הנבדקים בעזרת בינה מלאכותית ושאלונים לשימוש פנים בית ספרי.

לאזור הכלים הפנימיים באתר ראמ"ה

3. הערכה בין־לאומית

במחקרים הבין־לאומיים משתתפות מדינות רבות מכל רחבי העולם. מטרתם לאפשר למערכת החינוך לבחון את מצבה ביחס למדינות אחרות, לאפשר השוואה בין הישגי תלמידים בתחומי דעת מרכזיים, ללמוד על הקשר שבין הישגים לבין גורמים שונים, כגון עמדות התלמידים כלפי בית הספר וכלפי הלמידה, וכן לבחון את ההשפעות החברתיות, הכלכליות והתרבותיות של המדינה שבה נערך המחקר על ההישגים. מחקרים אלו הם חלק ממערך ההערכה והמדידה הרחב, וההשתתפות בהם היא חובה עבור בתי הספר אשר נדגמו על ידי הארגון הבין־לאומי עורך המחקר.

- **PISA:** מחקר PISA נערך על ידי ארגון ה־OECD ובוחן את רמת האוריינות של תלמידים בני 15 בשלושה תחומים מרכזיים: קריאה, מתמטיקה ומדעים. המחקר נועד לבדוק באיזו מידה רכשו תלמידים הנמצאים לקראת סיום לימודי החובה (במרבית המדינות) כלי חשיבה והבנה של תחומי הדעת הנבדקים, באופן שיאפשר להם להתמודד בצורה טובה ויעילה עם אתגרי החיים במאה ה־21. המחקר מתקיים אחת לארבע שנים.
- **PIRLS :** מחקר PIRLS הוא אחד ממחקרי הארגון הבין־לאומי להערכת הישגים בחינוך (ה־IEA). המחקר נועד לבדוק את אוריינות הקריאה של תלמידי כיתות ד' לקראת סוף שנת הלימודים. המחקר

מתמקד בבחינת מיומנויות הבנת הנקרא, השגת יעדי קריאה, התנהגויות ועמדות כלפי קריאה באמצעות שימוש במטלות קריאה המשקפות מגוון תהליכי קריאה ובשאלונים המופנים לתלמידים ולהוריהם, למורים ולמנהלי בית הספר. המחקר מתקיים אחת לחמש שנים.

- **TIMSS :**מחקר TIMSS הוא מחקר נוסף של ה־IEA הבוחן את השליטה של תלמידי כיתות ח' בתחומי המתמטיקה והמדע והטכנולוגיה על־פי תוכנית הלימודים המופעלת בכל אחת מהמדינות המשתתפות. המחקר מתקיים אחת לארבע שנים.
- **TALIS בבתי הספר:** מחקר TALIS נערך על ידי ארגון ה־OECD. המחקר מתמקד בסגלי הוראה ומנהלים ובוחן תפיסות של מורים ומנהלים בנוגע להוראה ולמידה, פרקטיקות הוראה בכיתה והתפתחותם המקצועית של המורים. המידע נאסף באמצעות שאלונים המועברים למורים ולמנהלים בבתי הספר. המחקר מאפשר ללמוד על ההבדלים בין מדינות מבחינת המדיניות החינוכית ופרקטיקות ההוראה, על השפעתה של המדיניות החינוכית על התפתחותם המקצועית של מנהלים ומורים ועל סביבת הלמידה של בתי הספר.
- **TALIS בגיל הרך:** מחקר TALIS בגיל הרך נערך מטעם ארגון ה־OECD ומתמקד בצוותי החינוך במסגרות לגיל הרך (ילדים בגילי לידה עד גיל שש). המחקר נועד לבחון את המדיניות החינוכית בשלב החינוך הקדם־יסודי, את ההכשרה וההתפתחות המקצועית של צוותי החינוך במעונות היום ובגני הילדים, את המוטיבציה לעסוק בתחום ואת האטרקטיביות של המקצוע. בנוסף בוחן המחקר תפיסות בנוגע להליך החינוכי במסגרות החינוך, איכות הטיפול והלמידה בהן ועוד, תוך השוואה בין המדינות המשתתפות.

4. הערכת תוכניות

ראמ"ה מבצעת הערכה קבועה של תוכניות התערבות מרכזיות במערכת החינוך, כגון תוכנית גפ"ן, תוכנית החומש למגזר הערבי, התוכנית לצמצום פערים, מערך בחינות הבגרות ועוד. ההערכה כוללת פנייה לתלמידים, מנהלים, מורים, אנשי צוות והורים לצורך השתתפות בסקרים, בראיונות עומק וביצוע משימות שונות. מטרת ההערכה היא לבחון את מידת היעילות והאיכות של תוכניות ההתערבות השונות. ההשתתפות במחקרים אלה היא חובה עבור התלמידים וצוותי ההוראה שנבחרו להשתתף בהם.

5. ניטור מצב החינוך

ראמ"ה מבצעת מחקרים שונים במערכת החינוך, שמטרתם לנטר את מצבה של המערכת ברמה הארצית ולסייע בתהליכי קבלת החלטות במשרד החינוך. המחקרים נערכים לרוב במדגם ארצי מייצג וכוללים פנייה לתלמידים, מורים, הורים ומנהלים. מרביתם מתבצעים באופן דיגיטלי, וכל מחקר מתמקד בנושא ייחודי. ההשתתפות במחקרים אלה היא חובה עבור התלמידים וצוותי ההוראה שנבחרו להשתתף בהם.

בשאלות אפשר לפנות לראמ"ה, הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, בוואטסאפ https://wa.me/0733937770, בטלפון 073-3937777 או בדוא"ל rama@education.gov.il. מידע נוסף והנחיות יישלחו לבתי הספר ויתפרסמו באתר ראמ"ה **בכתובת: https://rama.edu.gov.il/.**

[1] לשון זכר מייצגת את כל המגדרים.